

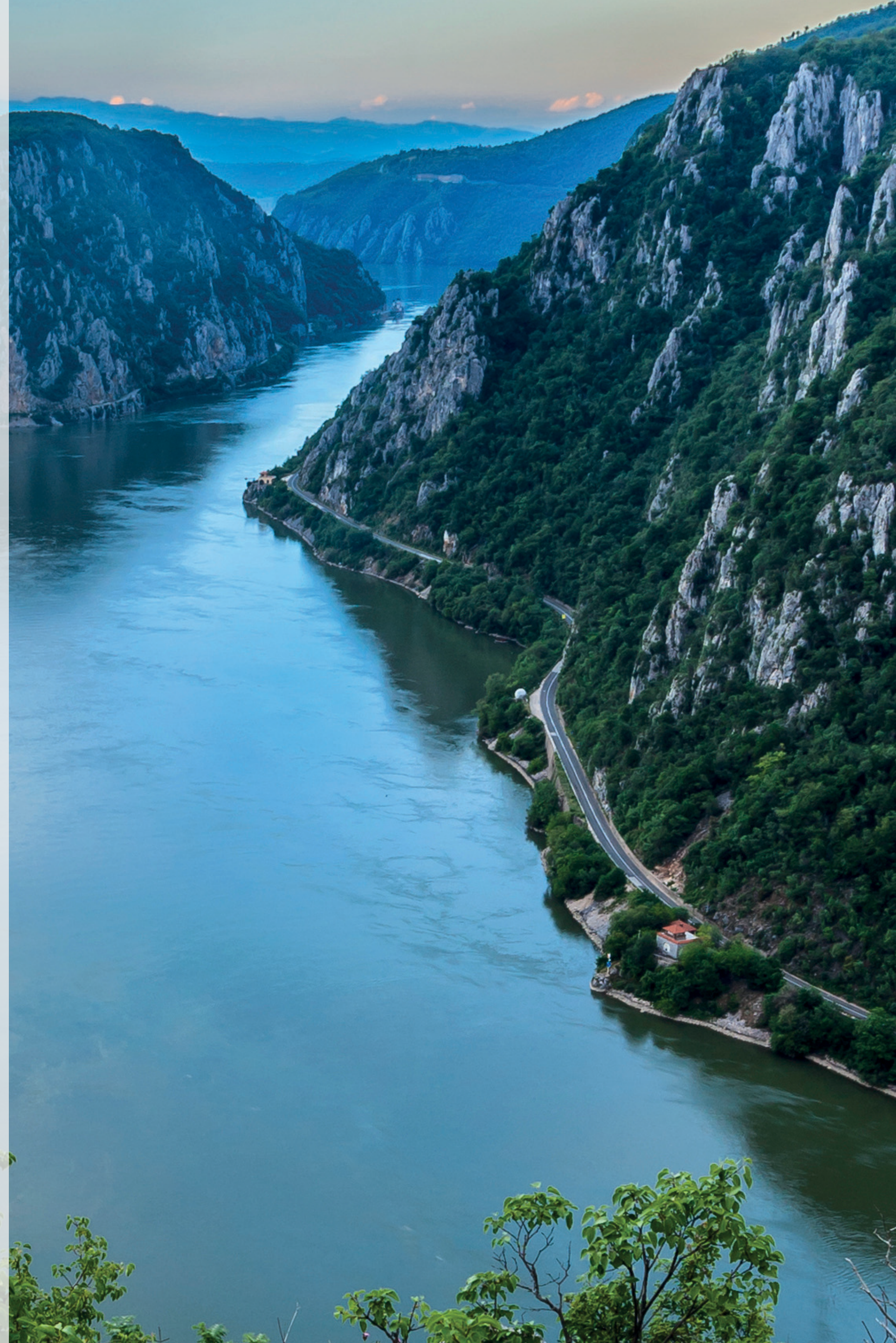
Danube Transnational Programme

Program sufinansira Evropska unija,
kroz fondove ERDF, IPA i ENI

DUNAVSKI TOKOVI PARTNERSTAVA I SARADNJE

KATALOG REZULTATA PROJEKATA
DUNAVSKOG TRANSNACIONALNOG
PROGRAMA U BOSNI I HERCEGOVINI

I DIO: PROJEKTI PRVOG JAVNOG POZIVA

Izdavač:

Direkcija za evropske integracije
Đoke Mazalića 5, 71 000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Glavni i odgovorni urednik:

Edin Dilberović, direktor Direkcije za evropske integracije

Pripremio i uredio:

Sektor za programe teritorijalne saradnje

Dizajn i grafička priprema:

ARCHDESIGN d.o.o, Sarajevo

Prvo izdanje

Sarajevo, novembar 2021.

Ova publikacija nastala je uz finansijsku podršku Evropske unije, kroz Projekat tehničke pomoći za državnu kontakt tačku u Bosni i Hercegovini (DTP TA/13 – NCP BiH), u okviru Dunavskog transnacionalnog programa 2014-2020. Sadržaj publikacije je isključivo odgovornost izdavača i ne odražava nužno stavove Evropske unije.

Oblici riječi koje su u ovoj publikaciji navedene u gramatičkom muškom rodu podrazumijevaju prirodni ženski i muški rod lica na koja se odnose.

PREDGOVOR

Publikacija pred Vama nastala je iz potrebe da se objedine i predstave ključni rezultati proizašli kroz provođenje projekata Dunavskog transnacionalnog programa u Bosni i Hercegovini, u periodu od 2014. do 2020. godine.

Programi transnacionalne saradnje spajaju evropske regije i gradove iz zemalja učesnica koji, zahvaljujući bliskoj geografskoj pripadnosti, dijele i zajedničke izazove i prilike za napredak. Ovi programi doprinose provođenju politika i strategija EU, tako što djeluju kao pokretač u rješavanju zajedničkih izazova i potreba u kojima transnacionalna saradnja može dati odgovarajuće rezultate. Dunavski transnacionalni program jedan je od šest programa teritorijalne saradnje u kojima učestvuje Bosna i Hercegovina: Program prekogranične saradnje Bosna i Hercegovina – Crna Gora, Program prekogranične saradnje Srbija – Bosna i Hercegovina, trilateralni program prekogranične saradnje Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora i tri transnacionalna: Dunavski, MED i ADRION.

Po veličini, Dunavski program je jedan od najvećih programa transnacionalne saradnje - prostire se na teritoriji 14 zemalja, a u programskoj teritoriji živi 114 miliona ljudi. Program je ključni instrumenat Strategije Evropske unije za dunavsku regiju (EUSDR), druge po veličini makro-regionalne strategije EU, finansira se iz fondova Evropske unije ERDF, IPA i ENI¹ i usmjeren je na jačanje ekonomske, društvene i teritorijalne kohezije podunavske regije. U finansijskoj perspektivi 2014-2020, programski ciljevi bili su identifikovani u okviru četiri prioritete ose:

- Inovativno i društveno odgovorno poslovanje u dunavskoj regiji;
- Okolišno i kulturno odgovorna dunavska regija;
- Bolje povezana i energetska odgovorna dunavska regija;
- Dobra uprava.

U okviru ovog Programa, od ukupno 111 ugovorenih projekata, u 42 projekta uključeni su partneri iz Bosne i Hercegovine, uz učešće 37 finansirajućih partnerskih institucija/organizacija i 14 pridruženih strateških partnera. Među rezultatima projekata je veliki broj strategija, akcionih planova, smjernica, preporuka, stručnih publikacija, kao i pilot projekata, modela edukacije, baza podataka, onlajn platformi, itd. Kako se tekuća faza Programa privodi kraju, ukazala se potreba za sistematičnim pristupom u prikupljanju, promociji i omogućavanju korištenja ovih proizvoda od strane ciljnih grupa i drugih programskih aktera, kao i za njihovom eventualnom distribucijom i/ili repliciranjem u sličnim kontekstima.

Tokom rada na kompiliranju ovog Kataloga nastojalo se, u najvećoj mogućoj mjeri, primarno predstaviti one rezultate i proizvode koji imaju dalju upotrebnu vrijednost u domaćem kontekstu. Pored toga, katalog također obuhvata i proizvode za koje je procijenjeno da, uz adekvatne prilagodbe, mogu koristiti kao osnova za srodne aktivnosti u Bosni i Hercegovini. Zbog ograničenog obima ove publikacije nisu svi projektni rezultati mogli naći mjesta u njoj, te stoga ovim putem pozivamo sve zainteresovane da posjete web stranice pojedinih projekata, preko kojih je moguće steći uvid kako u više detalja o samim projektima, tako i u integralni registar projektnih rezultata. Pored inovativnih metoda i pristupa razvijenih kroz projekte, ono što naši partneri označavaju kao jako važan aspekt njihovog učešća u partnerskim projektima jeste dobrobit od povezanosti sa partnerima iz drugih zemalja i, kroz to, jačanje sopstvenih kapaciteta i sticanje specifičnih znanja.

Zahvaljujemo se projektnim partnerima iz Bosne i Hercegovine na njihovom doprinosu u prikupljanju informacija i pripremi ove publikacije.

Edin Dilberović, direktor Direkcije za evropske integracije

PRIORITET 1

INOVATIVNA I DRUŠTVENO ODGOVORNA DUNAVSKA REGIJA

- **ACCELERATOR**
Razvoj akceleratora za obezbjeđivanje boljeg pristupa finansiranju za mala i srednja preduzeća
- **D-STIR**
Dunavski okvir za odgovorno istraživanje i inovacije korištenjem socio-tehničkih integracija
- **ECOINN DANUBE**
Eko-inovativno povezana dunavska regija
- **FORESDA**
Podrška inovacijama i konkurentnosti lanaca vrijednosti u djelatnostima vezanim za šumarstvo u dunavskoj regiji
- **INNOHPC**
računarstvo visokih performansi za efektivne inovacije u dunavskoj regiji
- **Excellence-in-ReSTI**
Izvrsnost u menadžmentu istraživačkih, društvenih i projekata u oblasti tehnoloških inovacija
- **RESINFRA@DR**
Omogućavanje makroregionalnog opsega i povezivanje sa društveno-ekonomskim akterima istraživačke infrastrukture u dunavskoj regiji

PRIORITET 2

OKOLIŠNO I KULTURNO ODGOVORNA DUNAVSKA REGIJA

- **ECO KARST**
Usluge ekosistema zaštićenih kraških područja - pokretačka snaga lokalnog razvoja
- **NETWORLD**
Umrežavanje podunavskih zemalja u očuvanju multikulturalnog naslijeđa Prvog svjetskog rata
- **DRIDANUBE**
Rizik od suša u dunavskoj regiji

PRIORITET 3

BOLJE POVEZANA I ENERGETSKI ODGOVORNA DUNAVSKA REGIJA

- **CHESTNUT**
Izrada sveobuhvatnih strateških planova za održivi gradski saobraćaj
- **DARLINGe**
Dunavska regija - vodeća u geotermalnoj energiji
- **3SMART**
Pametna zgrada - pametna mreža - pametan grad

PRIORITET 4

DOBRA UPRAVA U DUNAVSKOJ REGIJI

- **EDULAB**
Novi model upravljanja za relevantnost visokog obrazovanja na tržištu rada u dunavskoj regiji
- **LEARNING BY DOING**
Usmjerena izgradnja kapaciteta partnerstava za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (VET)
- **ATTRACTIVE DANUBE**
Poboljšanje kapaciteta za unaprjeđenje teritorijalne atraktivnosti dunavske regije

PRIORITET 1

INOVATIVNA I DRUŠTVENO ODGOVORNA
DUNAVSKA REGIJA

SPECIFIČNI CILJEVI

- Unaprjeđenje okvirnih uslova za inovacije
- Jačanje kompetencija za poslovne i socijalne inovacije

PRIORITET 1

INOVATIVNA I DRUŠTVENO ODGOVORNA
DUNAVSKA REGIJA

➤ ACCELERATOR Razvoj akceleratora za obezbjeđivanje boljeg pristupa finansiranju za mala i srednja preduzeća

O projektu

Okvir javnih politika — sažeti izvještaj

Vodič i unaprijeđeni vodič za startup
akcelerator

Zajednička strategija

Zajedničke preporuke

ACCELERATOR — program akceleracije

➤ D-STIR Dunavski okvir za odgovorno istraživanje i inovacije korištenjem socio-tehničkih integracija

O projektu

Prilagođena STIR metoda

Dunavska strategija za odgovorno istraživanje i
inovacije (RRI)

Izveštaj o mogućnostima finansiranja

➤ ECOINN DANUBE Eko-inovativno povezana dunavska regija

O projektu

Izveštaj o postojećim strukturama podrške
eko-inovacijama — BiH

Izveštaj o preprekama i prilikama — BiH

SWOT analiza eko-inovacija — BiH

Zajednička strategija eko-inovacija u dunavskoj
regiji

Virtualna laboratorija eko inovacija

➤ FORESDA Podrška inovacijama i konkurentnosti lanaca vrijednosti u djelatnostima vezanim za šumarstvo u dunavskoj regiji

O projektu

Akcionni planovi: FBiH i Grad Prijedor

Edukacijski programi

Brošura: Promocija gradnje drvetom

Coworking HUB Prijedor

➤ INNOHPC računarstvo visokih performansi za efektivne inovacije u dunavskoj regiji

O projektu

Baza podataka HPC pružalaca usluga i
industrijskih korisnika

Publikacija Go with the Flow

Digitalna transformacija industrijskih smjernica
s računarstvom visokih performansi

➤ Excellence-in-ReSTI Izvršnost u menadžmentu istraživačkih, društvenih i projekata u oblasti tehnoloških inovacija

O projektu

Strategy and Roadmap

Akademija (online program za upravljanje
inovativnim i razvojnim projektima)

INFODESK

➤ RESINFRA@DR Omogućavanje makroregionalnog opsega i povezivanje sa društveno- ekonomskim akterima istraživačke infrastrukture u dunavskoj regiji

O projektu

Mapa puta istraživačkih infrastruktura u
Republici Srpskoj

Akcionni plan za istraživačke infrastrukture

Praktični vodič za monitoring, evaluaciju i
procjenu socio-ekonomskih uticaja istraživačkih
infrastrukture

Partner u BiH:
RAZVOJNA AGENCIJA
REPUBLIKE SRPSKE

Ključne riječi:
MSP, STARTUP,
AKCELERACIJA, INOVACIJE

Web stranica:
<http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/accelerator>

ACCELERATOR

Razvoj akceleratora za obezbjeđivanje boljeg pristupa finansiranju za mala i srednja preduzeća

O projektu

Akceleracija podrazumijeva usluge tehničko-stručne podrške u kombinaciji sa vlasničkim ulaganjima za brzorastuća preduzeća sa globalnom perspektivom baziranom na inovacijama. Projekat ACCELERATOR implementiralo je 11 partnera i 5 pridruženih partnera, iz 9 zemalja, u periodu od 1. januara 2017. do 30. juna 2019. Vodeći partner bio je **Széchenyi fond za upravljanje kapitalom** iz Mađarske.

Svrha projekta bila je olakšavanje pristupa sredstvima za finansiranje inovacija. Na tome se radilo kroz poboljšanje institucionalnih uslova i instrumenata podrške za potrebe razvijanja usluga akceleracije i relevantnog strateškog okvira za saradnju, na regionalnom, programskom nivou. Razvojna agencija Republike Srpske u projektu bila je odgovorna za izgradnju institucionalnog okvira za razvoj i implementaciju programa akceleracije u Republici Srpskoj.

Okvir javnih politika — sažeti izvještaj

Dokument daje pregled i procjenu postojećeg okvira javnih politika, te navodi glavne tačke i zaključke o specifičnostima tog okvira, o kapitalnom finansiranju, kao i o mogućnostima i preprekama za startup preduzeća u dunavskoj regiji. Cjelokupna analiza ukazuje na potrebu za poboljšanjem pravnog okvira, kao i za boljim prilagođavanjem startup poslovnim modelima i novim modelima finansiranja i investicijskim alatima (tj. *Crowdfunding*, kriptovaluta itd.).

Okvir javnih politika – sažeti izvještaj (eng.)

Vodič i unaprijeđeni vodič za startup akcelerator

Svrha vodiča je da se pomogne pri uspostavljanju novog akceleratora, koji će se uklopiti u lokalni startup ekosistem, kao i da se podijele ideje o njegovoj dugoročnoj održivosti. Vodič pokriva sve važne strateške, taktičke i operativne aspekte prilikom pripreme poslovnog plana za novi akcelerator, s mogućom fleksibilnošću, kako bi se osiguralo razvijanje akceleratora koji je prikladan za lokalne potrebe, nedostatke i raspoložive resurse.

Vodič za startup akcelerator (eng.)

Unaprijeđeni zajednički vodič za razvijanje programa akceleracije (eng.)

Zajednička strategija i preporuke

Zajednička strategija namijenjena je promociji programa akceleracije u okviru strateških politika zemalja i regija u kojima je implementiran ACCELERATOR projekat. Strategijom se nastoji doprinijeti njihovoj integraciji u evropske strukturne i investicijske fondove (ESIF), kao i u ostale programe. Strategija doprinosi podizanju svijesti kreatora politika na regionalnom i državnom nivou o potencijalnoj ulozi programa akceleracije u dunavskoj regiji.

Uz Strategiju, projektni partneri razvili su i Zajedničke preporuke nadležnim državnim tijelima. Preporuke uključuju prijedloge za poboljšanja okvira politika koji se odnose na programe akceleracije, kao i na mjere finansiranja.

Zajednička strategija (eng.)

Zajedničke preporuke (eng.)

ACCELERATOR — program akceleracije

Kroz učešće u projektu ACCELERATOR, Razvojna agencija Republike Srpske realizovala je programe akceleracije koji predstavljaju novu vrstu podrške inovativnim startup kompanijama u Republici Srpskoj. U pilot programima provedenim tokom projekta u Banja Luci i Prijedoru učestvovalo je 19 timova i pojedinaca, nagrađene su dvije poslovne ideje, a pet ideja dobilo je podršku unutar „co-working“ prostora i inkubatora.

Nakon provedbe projekta ACCELERATOR, Agencija je nastavila da provodi program, kao svoju redovnu aktivnost. Program se sastoji od tri faze: predakceleracija, akceleracija i program rasta, putem kojih se obezbjeđuje kontinuirana podrška početnicima u poslovanju u cilju realizacije njihove poslovne ideje.

Program akceleracije za startapove zasniva se na inovacijama, znanju i novim tehnologijama. Primarne ciljne grupe su inovativna startup preduzeća i mala i srednja preduzeća, kojima je potreban početni kapital za realizaciju poslovnih ideja, ali najčešće im nedostaje poslovnog znanja i vještina.

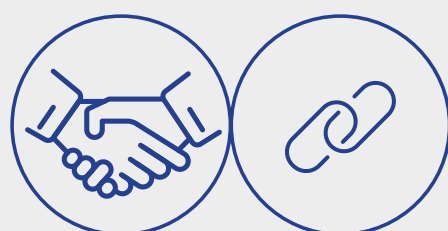
Uz podršku iskusnih domaćih i međunarodnih trenera i mentora, polaznici nadograđuju znanja iz područja preduzetničkih kompetencija, prepoznavanja poslovnih prilika, istraživanja tržišta, priprema marketinškog i finansijskog plana, izvora finansiranja, internacionalizacije poslovnih i prezentacijskih vještina.

Partner u BiH:

SARAJEVSKA REGIONALNA
RAZVOJNA AGENCIJA (SERDA)

Pridruženi partner:

ZAVOD ZA PLANIRANJE RAZVOJA
KANTONA SARAJEVO

Ključne riječi:

ISTRAŽIVANJE, INOVACIJE, RRI (odgovorno istraživanje i
inovacije), STIR (integrisano socio-tehničko istraživanje)

Web stranica:

<http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/d-stir>

D-STIR Dunavski okvir za odgovorno istraživanje i inovacije korištenjem socio-tehničkih integracija

O projektu

Projekt D-STIR proizašao je iz koncepta odgovornog istraživanja i inovacija (RRI), s naglaskom na spoj društvenih nauka i prirodnih i tehnoloških istraživanja. STIR metoda podržava interakciju stručnjaka iz različitih disciplina - humanističkih i društvenih nauka i tehnoloških sektora, koji promišljaju o kontekstu u kojem se donose odluke o istraživanjima i razvoju. Cilj projekta bio je prilagoditi STIR metodu potrebama podunavske regije i testirati je na određenom broju organizacija iz poslovnog i akademskog sektora. Iako su rezultati procesa testiranja bili pozitivni, potrebna su dalja ispitivanja i primjena D-STIR metode, kako bi ona postala metoda izbora u implementaciji RRI-ja, u ekosistemu istraživanja i inovacija u regiji.

Projekat je implementiralo 12 partnera i 3 pridružena partnera, iz 8 zemalja. Vodeći partner bila je **Razvojna agencija jugoistoka iz Rumunije**, a projekat je implementiran u periodu od 1. januara 2017. do 30. juna 2019.

Prilagođena STIR metoda

D-STIR pomaže u izgradnji novih vještina pri razvijanju strategija i saradnji, čime se jača sposobnost za određenu metodu koja može prenijeti odgovorno istraživanje i inovacije (RRI) od koncepta do praktične primjene. D-STIR prilagođava STIR dunavskoj regiji i izgrađuje kapacitete u njegovoj provedbi. Metoda je primjenjiva u poslovnom i akademskom okruženju, u istraživanju i razvoju i inovacijama.

Prilagođena STIR metoda (eng.)

Dunavska strategija za odgovorno istraživanje i inovacije (RRI)

Finalni projektni proizvod bila je Dunavska strategija za odgovorno istraživanje i inovacije (RRI), koja obuhvata preporuke i konkretne alate, posebno za adaptaciju metode STIR. D-STIR je izuzetno inovativan. Njime se RRI metoda implementira u dunavskoj regiji, a po prvi put u manje razvijenim dijelovima regije. On promovira saradnički pristup po modelu četverostruke spirale (*quadruple helix*) i kontinuiranu evaluaciju kroz učenje, ka postizanju dugoročnih rezultata; to je inovativni sistem koji se zasniva na saradnji, odgovornosti i konkurentnosti. Dokument je od interesa akterima iz poslovnog sektora, akademskoj zajednici, vladinim institucijama, nevladinim organizacijama i istraživačima.

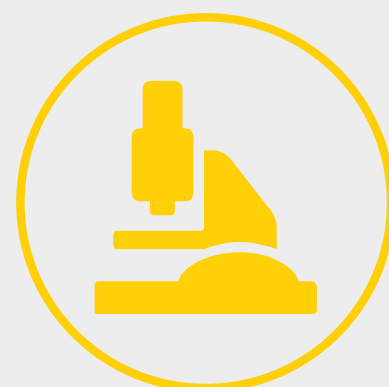
RRI strategija (eng.)

Izveštaj o mogućnostima finansiranja

Dokument sažima i analizira izvore mogućeg finansiranja za ključne koncepte koji su razvijeni ili se koriste u okviru D-STIR projekta. Glavni cilj dokumenta je pokazati koji se instrumenti finansiranja mogu koristiti i to na međunarodnom, državnom ili regionalnom nivou.

Izveštaj je dostupan na engleskom jeziku i može biti od interesa akterima iz poslovnog i akademskog sektora, javnim institucijama, preduzećima, nevladinim organizacijama, posebno onima koji se bave razvojem i implementacijom projekata. Dostupan je na upit (kontakt: SERDA).

ECOINN DANUBE Eko-inovativno povezana dunavska regija

O projektu

Opšti cilj projekta EcoInn Danube bio je poboljšati saradnju aktera u području ekoloških inovacija, s posebnim naglaskom na razvoj i primjenu eko-tehnologija u dunavskoj regiji. Projekt se fokusirao na područja obnovljive energije i uštede energije (energetska učinkovitost), kroz rad na jačanju transnacionalne saradnje, poboljšanju podudarnosti između ponude i potražnje u oblasti eko-inovacija, poboljšanju poslovanja, transfera znanja i vještina eko-inovatora, kao i na stvaranju prostora za predstavljanje ideja.

U periodu od 1. decembra 2016. do 31. maja 2019, projekat je implementiralo 16 partnera i tri pridružena partnera, iz 12 zemalja. Vodeći partner bio je **Slovački centar naučnih i tehničkih informacija**.

Izveštaj o postojećim strukturama podrške eko-inovacijama — BiH

Izveštaj opisuje postojeću podršku poslovnom razvoju proizvoda i usluga koji rješavaju probleme u oblastima alternativne energije, efikasnosti resursa i sanacije životne sredine. Administrativno okruženje, osnivanje preduzeća, bankarski sektor, te državna podrška otvaranju preduzeća u BiH posmatrani su sa aspekata pristupačnosti, učestalosti, stabilnosti, uticaja i ponovljivosti.

 Izveštaj o postojećim strukturama podrške eko-inovacijama — BiH (eng.)

Partner u BiH:
PODRUČNA PRIVREDNA KOMORA
BANJA LUKA

Ključne riječi:
EKOLOGIJA, INOVACIJE,
EKO-INOVACIJE

Web stranica:
<http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/ecoinn-danube>

Izveštaj o preprekama i prilikama: BiH

Izveštaj je zamišljen kao uporedna analiza relevantnih podataka po državama. Sadrži niz pokazatelja - u odnosu na performanse referentne kategorije u koju je zemlja svrstana, u odnosu na performanse kategorije iznad one u koju je zemlja svrstana, kao i naspram pokazatelja učinka EU. Dostupnost ovih podataka za BiH veoma je loša i za potrebe izvještaja korišteni su izvori Svjetske banke, Evropske investicione banke i drugi, uz nastojanje da se izvrši poređenje sa referentnim pokazateljima.

Izveštaj o preprekama i prilikama: BiH (eng.)

SWOT analiza eko-inovacija: BiH

Dokument je jedan od tri izvještaja koji su rezultat sistematske analize okruženja za eko-inovacije u partnerskim zemljama, obavljene u cilju stvaranja strategije eko-inovacija. SWOT analiza rezultat je pokušaja da se iskoriste raspoloživa sredstva koja podstiču eko-inovacijske aktivnosti i da se istaknu problemi sa kojima bi se zemlja mogla suočiti u budućnosti. Kako bi se dobile perspektive različitih interesnih grupa, sačinjene su dvije verzije SWOT analize: jedna sa fokusom na mjere koje treba preduzeti na državnom, administrativnom i sistemskom nivou, a druga iz perspektive preduzeća, a koja navodi interne i eksterne faktore koji utiču na uspjeh poslovanja.

SWOT analiza eko-inovacija: BiH (eng.)

Zajednička strategija eko-inovacija u dunavskoj regiji

Kroz dva obimna istraživanja obavljena je analiza okruženja za ekološke inovacije u partnerskim zemljama, nakon čega je razrađen akcioni plan i razvijena zajednička strategija za zemlje u regiji Dunava, uključujući i preporuke za kreatore politika. Strategija je načinjena s ciljem identifikacije i analize glavnih izazova i zahtjeva za eko-inovacijama, kao jednog od ključnih elemenata cirkularne ekonomije, a sa stanovišta ponude i tražnje.

Zajednička strategija eko-inovacija (eng.)

Virtuelna laboratorija eko inovacija

Nedostatak saradnje između istraživanja i razvoja i poslovnog sektora jedan je od identifikovanih problema na polju inovacija. Da bi se problem riješio, uspostavljena je Virtualna laboratorija - mjesto susreta ponude i potražnje eko-inovacija. Platforma se ažurira inovativnim ponudama tehnologija i zahtjevima za saradnju. Unutar platforme razvijena je karta kontakata koja objedinjuje relevantne aktere u oblasti ekoloških inovacija.

Virtuelna laboratorija može biti zanimljiva inovatorima i istraživačima, za sticanje praktičnih vještina i olakšavanje primjene njihovih ideja. U virtuelnoj laboratoriji pružaoci poslovnih usluga (investitori, „poslovni anđeli“², inkubatori...) i proizvođači mogu dobiti informacije o talentima i novim eko-tehnologijama.¹

Virtuelna laboratorija

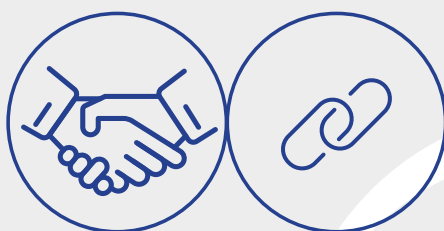
² Eng. "Angel investor" - pojedinac koji pruža finansijsku podršku malim startapovima ili preduzetnicima, na početku njihovog poslovanja, obično u zamjenu za udio u vlasničkom kapitalu.

Partner u BiH:

ZENIČKA RAZVOJNA AGENCIJA (ZEDA)
AGENCIJA ZA EKONOMSKI RAZVOJ
GRADA PRIJEDORA (PREDA))

Pridruženi partner:

MINISTARSTVO INDUSTRIJE, ENERGETIKE I RUDARSTVA
REPUBLIKE SRPSKE

Ključne riječi:

KONKURENTNOST, LANCI VRIJEDNOSTI, INOVACIJE,
DRVNA INDUSTRIJA

Web stranica:

<http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/foresda>

FORESDA

Podrška inovacijama i konkurentnosti lanaca vrijednosti u djelatnostima vezanim za šumarstvo u dunavskoj regiji

O projektu

Projekat FORESDA implementiralo je 13 partnera i 7 pridruženih strateških partnera na području devet podunavskih zemalja, od 1. januara 2017. godine, do 30. juna 2019. godine. Ciljevi projekta FORESDA bili su transformisanje tradicionalnih sektora baziranih na šumarstvu/drvoпрeradi u inovativne moderne sektore, i

uvezivanje u nove lance vrijednosti sa drugim sektorima. Pri tom, projekat se koristio savremenim informaciono-komunikacionim tehnologijama i potencijalima kreativnih industrija u razvoju novih proizvoda, usluga i procesa. Vodeći partner bio je **CyberForum e.V.** iz Njemačke.

FORESDA - kratki film o projektu

Akcioni planovi: FBiH i Prijedor

Dva lokalna akciona plana za inovacije (LIAP), jedan za FBiH i jedan za grad Prijedor, razvijena su kao rezultat procesa izrade transnacionalne strategije. Planovi obuhvataju skup lokalnih akcija i mjera, usmjerenih na poboljšanje poslovnog okruženja u oblasti drvne industrije, s posebnim naglaskom na međusektorske inovacijske procese.

Planovi definišu prioritete potrebe i izazove, ciljeve i očekivane uticaje, aktivnosti, ključne aktere i ciljne grupe, a sadrže i analizu rizika. Mogu se koristiti kao alat za rješavanje lokalnih razvojnih problema, te kao osnova za strateško planiranje drvne i industrije namještaja.

Akcioni planovi (eng.)

Edukacijski programi

Kroz pilot inicijative koje su bile implementirane u okviru projekta FORESDA, osmišljeno je i provedeno više obuka, kao što su, npr: osnovno i napredno modeliranje, 2D i 3D, (AutoCad, Solid Works, TOWER), rad na CNC mašinama, kao i standardizacija i sigurnosni zahtjevi standarda namještaja. Obuke su tokom projekta bile upriličene za studente, nezaposlene osobe, kao i zaposlene u drvoprerađivačkim firmama. Za postojeću raspoloživost obuka na ove teme moguće je obratiti se direktno ZEDA-i.

Prednosti gradnje drvetom

U cilju informisanja ciljnih grupa (investitora i arhitekata) u Bosni i Hercegovini o prednostima gradnje drvetom nastala je brošura Prednosti gradnje drvetom. Brošura je rezultat istraživanja i analiza drvnog sektora, provedenih u okviru projekta FORESDA. U njoj su pojašnjene prednosti gradnje drvetom kao građevinskim materijalom i predstavljeno je nekoliko izvozno orijentisanih preduzeća iz BiH.

Prednosti gradnje drvetom

„Co-working HUB“ Prijedor

„Co-working HUB“ Prijedor razvijen je kao pilot akcija, usmjerena na lokalne korisnike. Oko 160 m2 postojećeg prostora u Poslovnom centru Prijedor rekonstruisano je i opremljeno kako bi se koristilo u obrazovne i razvojne svrhe. Prostor je osmišljen kao mjesto za saradnju i okruženje koje je podsticajno za razvoj inovacija. HUB djeluje i kao instrument podrške lokalnom preduzetništvu (npr, koristi se i za održavanje treninga za sticanje određenih vještina) i u njemu su ključni sljedeći elementi:

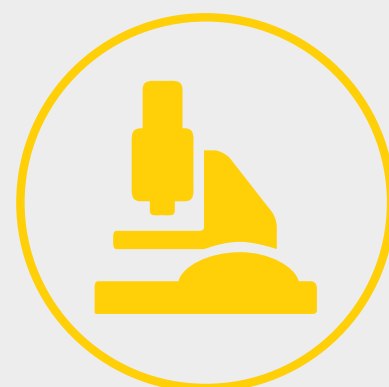
- interakcija s raznovrsnom ekspertizom i kompetencijama,
- olakšavanje interakcije između korisnika (informatički sektor / kreativne industrije) i tradicionalnih sektora (drvena industrija i ostalo),
- podrška novim i inovativnim poslovnim modelima i poduhvatima.

Agencija PREDa-PD planira da kroz HUB dalje unaprijedi saradnju na međunarodnom planu.

Web strana HUB-a

INNOHPC

Računarstvo visokih performansi za efektivne inovacije u dunavskoj regiji

O projektu

Računarstvo visokih performansi (HPC) nova je tehnologija opće namjene, koja može poboljšati okvirne uslove za inovacije, povećavajući im efektivnost i skraćujući vrijeme razvoja proizvoda. Glavni cilj InnoHPC projekta bilo je stvaranje transnacionalne HPC laboratorije za ko-kreiranje inovativnih proizvoda s visokom dodanom vrijednošću u transnacionalnim lancima vrijednosti. InnoHPC nastojao je doprinijeti intenziviranju saradnje između obrazovnih institucija, industrijskih preduzeća i kreatora politika, razvoju transnacionalnog InnoHPC Laba za pružanje pristupa infrastrukturi i uslugama, kao i realizaciji dva pilot projekta u automobilske i elektronske industrije, uz učešće industrijskih preduzeća, kao testa InnoHPC Lab-a u stvarnom okruženju.

Projekat je implementiran u periodu od 30 mjeseci, do 30. juna 2019. i u njemu je učestvovalo 18 partnera i pridruženih partnera iz 14 zemalja. Vodeći partner bio je **Fakultet informatičkih studija** iz Novog Mesta (Slovenija).

Digitalna transformacija industrijskih smjernica s računarstvom visokih performansi

Digitalna transformacija industrijskih smjernica dokument je koji se temelji na utvrđenim potrebama i mogućnostima za računarstvom visokih performansi u elektronskom i automobilskom sektoru u dunavskoj regiji, s posebnim naglaskom na mala i srednja preduzeća. Ovo je strateški dokument za poboljšanje okvirnih uvjeta za istraživanje i inovacije, povećanjem difuzije HPC-a kao tehnologije opšte namjene i to putem podsticanja pristupa HPC infrastrukturi i kompetencijama.

 Digitalna transformacija industrijskih smjernica s računarstvom visokih performansi (eng.)

Partner u BiH:

SARAJEVSKA REGIONALNA RAZVOJNA
AGENCIJA (SERDA)

Ključne riječi:

RAČUNARSTVO, INOVACIJE, RAČUNARSTVO
VISOKIH PERFORMANSI / HPC

Web stranica:

<http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/innohpc>

Publikacija „Budi u toku“ (Go with the Flow)

U publikaciji **Budi u toku** (Go with the flow) predstavljen je tehnološki i ekonomski položaj zemalja iz podunavske regije - knjiga raspravlja o potencijalima digitalne transformacije i ulozi HPC-a u inicijativama reindustrijalizacije EU. U tom kontekstu, važnost industrije ocjenjuje se pregledom bruto dodane vrijednosti i prihoda od industrije, zajedno s procentima zaposlenih u industriji, poređenjem indeksa integracije digitalne tehnologije i indeksa omogućavanja digitalne tehnologije. Ove usporedbe relevantne su za procjenu otvorenosti i spremnosti zemalja za digitalnu transformaciju. Knjiga je namijenjena svima koji su zainteresovani za pregled stanja o HPC i inovacijama u zemljama dunavske regije.

Baza podataka HPC pružalaca usluga i industrijskih korisnika

Baza podataka je katalog potreba i kompetencija preduzeća i HPC pružalaca usluga/kompetencijskih centara, a posebno malih i srednjih preduzeća koja su podugovarači TIER I i II, u elektronskom i automobilskom sektoru. Sadrži informacije o relevantnim preduzećima, katalogizirajući njihove potrebe, kompetencije i očekivanja, kao i informacije o infrastrukturi i nadležnostima HPC pružalaca usluga i kompetencijskih centara.

Alat je koristan za povezivanje MSP-a u transnacionalnim inovativnim lancima vrijednosti i pruža osnovu za unaprjeđenje transnacionalne saradnje između HPC pružalaca usluga i korisnika industrije.

EXCELLENCE-IN-RESTI

Izvrsnost u menadžmentu istraživačkih, društvenih i projekata u oblasti tehnoloških inovacija

O projektu

Excellence-in-ReSTI projekat bio je usmjeren na povećanje znanja i vještina u upravljanju projektima u oblastima društvenih i tehnoloških inovacija. Prioritetna ciljna grupa projekta bili su mladi menadžeri ReSTI (Research, Social and Technological Innovation - naučne, tehnološke, poslovne i socijalne inovacije) i administrativno osoblje u javnim i privatnim organizacijama koje se bave ovim problemima u dunavskoj regiji.

Opšti cilj projekta bio je da se uspostavi inovativni edukativni sistem koji će povećati mogućnosti zapošljavanja, kao i kvalitet ReSTI projekata. U tom smislu, 11 partnera i 1 pridruženi partner, iz 9 zemalja, kreiralo je ReSTI akademiju - pilot nastavnih i online edukativnih modula napravljenih s ciljem poboljšanja izvrsnosti u upravljanju, liderstvu i administraciji ReSTI. Projekat je implementiran u periodu od 1. februara 2017. do 31. oktobra 2019. godine, a vodeći partner bio je **Centar za socijalne inovacije** iz Austrije.

Akademija (online program za upravljanje inovativnim i razvojnim projektima)

Pružna mogućnost da osoba na jednom mjestu dobije edukaciju koja će joj pomoći u razumijevanju upravljanja međunarodnim projektima i projektnog menadžmenta. Program se izvodi online, u vremenu u kojem polaznik odluči da želi pohađati program.

Sistem može pomoći osobama koje upravljaju projektima koje finansira EU, preduzetnicima, osnivačima inovativnih startup-a i sl.

ReSTI Akademija (eng.)

Partner u BiH:

EKONOMSKI FAKULTET UNIVERZITETA
U SARAJEVU

Ključne riječi:

ISTRAŽIVANJA, DRUŠTVENE I TEHNOLOŠKE
INOVAČIJE, PROJEKT MENADŽMENT

Web stranica:

<http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/excellence-in-resti>

Strategija i mapa puta

Nudi uvid u stanje u oblasti projektnog menadžmenta inovativnih i razvojnih projekata u BiH ali i ostalim zemljama učesnicama projekta. Dokument može pomoći osobama koje upravljaju projektima koje finansira EU, donosiocima odluka i kreatorima obrazovnih politika.

Strategija i mapa puta (eng.)

INFODESK

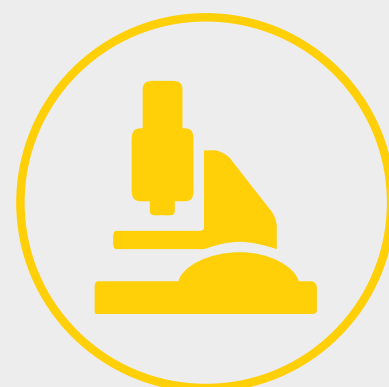
Pružna mogućnost da se na jednom mjestu dobije uvid u najčešće korištenu terminologiju kada su u pitanju međunarodni projekti i projektni menadžment. Ukoliko postoje pitanja koja već nisu odgovorena na INFODESK-u, moguće je pitanje poslati kroz „submit ticket“ opciju; na pitanje odgovara ekspert iz projektnog tima zadužen za navedenu oblast.

Sistem može pomoći osobama koje upravljaju projektima koje finansira EU, preduzetnicima, osnivačima inovativnih startup-a i sl.

INFODESK (eng.)

RESINFRA@DR

Omogućavanje makroregionalnog opsega i povezivanje sa društveno-ekonomskim akterima istraživačke infrastrukture u dunavskoj regiji

O projektu

Projekat je bio usmjeren na poboljšanje okvirnih uslova za istraživačku infrastrukturu i inovacije u dunavskoj regiji. Cilj projekta je bio da se unaprijedi strateški okvir za saradnju u kontekstu istraživačke infrastrukture u dunavskoj regiji, da se doprinese kvalitetnijoj ex-ante procjeni ulaganja u istraživačku infrastrukturu i njenoj regionalnoj upotrebi, te da se podrži povezivanje postojeće i planirane istraživačke infrastrukture sa privredom i javnom administracijom. Jedan od glavnih rezultata ResInfra@DR je unaprijeđeno znanje i napredna upotreba alata za upravljanje politikama za ulaganja u istraživačku infrastrukturu.

Projekat je implementiran u periodu od 1. januara 2017. do 30. juna 2019, uz učešće 11 finansirajućih i 3 pridružena strateška partnera iz 11 zemalja. Vodeći partner bio je austrijski **Centar za socijalne inovacije**.

Mapa puta istraživačkih infrastruktura u Republici Srpskoj

Istraživačke infrastrukture su postrojenja koja nude sredstva i usluge za istraživačke zajednice kako bi one sprovodile istraživanja i njegovale inovacije. Osnovni cilj dokumenta je predstaviti domaćoj, ali i međunarodnoj istraživačkoj i inovacionoj zajednici, prvi pokušaj integrisanja podataka i informacija o istraživačkim infrastrukturama u Republici Srpskoj. Mapa puta istraživačkih infrastruktura bi trebalo da se posmatra kao ključni strategijski dokument za poboljšanje naučno-istraživačkog sistema i kao sredstvo za identifikovanje istraživačkog potencijala kako bi se usmjerio dalji razvoj u istraživačkim infrastrukturama. Ona predstavlja i osnovni preduslov za izradu Strategije pametne specijalizacije.

Mapa puta

Partner u BiH:

MINISTARSTVO ZA NAUČNOTEHNOLOŠKI
RAZVOJ, VISOKO OBRAZOVANJE I
INFORMACIONO DRUŠTVO REPUBLIKE SRPSKE

Ključne riječi:

ISTRAŽIVANJE, INOVACIJE, ISTRAŽIVAČKA
INFRASTRUKTURA,

Web stranica:

<http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/resinfra-dr>

Akcioni plan za istraživačku infrastrukturu u dunavskoj makroregiji

Dokument obuhvata 17 različitih aktivnosti koje čine zajedničku strategiju istraživačkih infrastruktura (RI) za dunavsku makroregiju. Njegova je svrha predstaviti različite aktivnosti koje za oblast istraživačke infrastrukture mogu koristiti različite grupe ključnih aktera.

Akcioni plan (eng.)

Praktični vodiči za monitoring, evaluaciju i procjenu socio-ekonomskih uticaja RI

U okviru projekta izrađena su tri dokumenta sa smjernicama za kreatore politike istraživačkih infrastruktura, menadžere i recenzente: o monitoringu, ex ante evaluaciji, kao i o procjeni socio-ekonomskih uticaja istraživačkih infrastruktura, pokrivajući tako njihov životni ciklus. Ove vodiče razvio je ResInfra@DR konzorcijum, uz doprinos kreatora politike, menadžera i recenzenta. U vodičima je sadržan pregled relevantnih procesa i metoda za poboljšanje upravljanja istraživačkim infrastrukturama, što dovodi do boljeg iskorištavanja njihovih kapaciteta, poboljšanja performansi i socio-ekonomskih uticaja.

Pored ovih dokumenata, razvijene su i preporuke za kreatore politika kao i za menadžere koji se bave istraživačkim infrastrukturama.

Vodiči za monitoring, evaluaciju i procjenu socio-ekonomskih uticaja RI (eng.)

PRIORITET 2

OKOLIŠNO I KULTURNO ODGOVORNA
DUNAVSKA REGIJA

SPECIFIČNI CILJEVI

- Jačanje transnacionalnog upravljanja vodama i prevencije poplava
- Podrška održivom korištenju prirodnog i kulturnog nasljeđa i resursa
- Podrška restauraciji i upravljanju ekološkim koridorima
- Poboljšanje pripravnosti za menadžment rizika u životnoj sredini

PRIORITET 2

OKOLIŠNO I KULTURNO ODGOVORNA
DUNAVSKA REGIJA

➤ ECO KARST Usluge ekosistema zaštićenih kraških područja - pokretačka snaga lokalnog razvoja

O projektu

Mapiranje ekosistemskih usluga na regionalnom nivou – praktični vodič

Akcioni plan razvoja malog poduzetništva u širem području ZP Bijambare

Ekosistemske usluge u zaštićenim kraškim područjima (brošura)

Biodiverzitet – to je tvoj posao: ekonomski razvoj u zaštićenim područjima uz podršku prirode

Vodič za razvoj pro-biodiverzitetских poslova

➤ NETWORLD Dunavski okvir za odgovorno istraživanje i inovacije korištenjem socio-tehničkih integracija

O projektu

DTP baza podataka

DTP Strategija

ICT usluge

➤ DRIDANUBE Rizik od suša u dunavskoj regiji

O projektu

Strategija za upravljanje sušom

Priručnik za trening o procjeni rizika od suše

Platforma za nadzor suše (Drought Watch)

Zajednička strategija eko-inovacija u dunavskoj regiji

Virtualna laboratorija eko inovacija

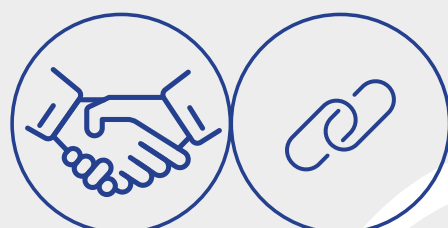

Partner u BiH:

JAVNA USTANOVA ZA ZAŠTIĆENA PRIRODNA
PODRUČJA KANTONA SARAJEVO,

CENTAR ZA ENERGIJU, OKOLIŠ I RESURSE (CENER 21)

Pridruženi partner:

KANTON SARAJEVO – MINISTARSTVO PROSTORNOG
UREĐENJA, GRAĐENJA I ZAŠTITE OKOLIŠA

Ključne riječi:

EKOSISTEMSKE USLUGE, ODRŽIVI RAZVOJ,
ZAŠTIĆENA KRAŠKA PODRUČJA, ZAŠTITA PRIRODE

Web stranica:

<http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/eco-karst>

ECO KARST

Usluge ekosistema zaštićenih kraških područja - pokretačka snaga lokalnog razvoja

O projektu

Projekat Eco Karst temeljen je na mogućnostima korištenja prirodne baštine zaštićenih područja kao faktora održivog ekonomskog razvoja, pri čemu se vodi računa o ranjivosti i važnosti usluga kraških ekosistema i potencijala zelene ekonomije. Projekat je obuhvatao sedam zaštićenih kraških područja koja imaju zajedničke karakteristike i slične probleme. Bosna i Hercegovina na ovom projektu učestvovala je sa Zaštićenim pejzažem Bijambare.

Projekat je u periodu od 1. januara 2017. do 30. juna 2019. implementiralo 13 finansirajućih i 4 pridružena partnera iz devet zemalja. Vodeći partner bio je **Zavod za šume Slovenije**.

Eco Karst - kratki film o projektu

Mapiranje ekosistemskih usluga na regionalnom nivou – praktični vodič

Vodič čitaoca vodi kroz proces procjene ekosistemskih usluga, od same identifikacije najrelevantnijih usluga i interesnih strana, kreiranja mapa ekosistema, do mapiranja i ekonomske valorizacije stvarnih usluga. Dokument se sastoji od 5 poglavlja: Identifikacija i mapiranje tipova ekosistema; Identifikacija ekosistemskih usluga; Identifikacija relevantnih interesnih strana; Mapiranje ekosistemskih usluga; Ekonomska procjena ekosistemskih usluga.

Vodič može biti zanimljiv javnim institucijama, nevladinim organizacijama, univerzitetima.

Mapiranje ekosistemskih usluga (eng.)

Akcioni plan razvoja malog poduzetništva u širem području ZP Bijambare

Akcioni plan predstavlja rezultat aktivnosti implementiranih u okviru projekta. Aktivnosti koje se nalaze u okviru Akcionog plana predložene su tokom radionica sa ključnim interesnim stranama iz različitih sektora koji djeluju u okolini ZP Bijambare. Aktivnosti predložene za implementaciju u okviru ZP će biti integrirane u Plan upravljanja ZP Bijambare u postupku njegovog ažuriranja. Dokument sadrži analizu postojeće situacije, opis pro-biodiverzitetskih poslova i prilike za daljnji razvoj, akcioni plan i BIO mapu, te mape pojedinačnih ekosistemskih usluga. Dokument može biti od značaja za lokalnu zajednicu, javne institucije, nevladine organizacije, univerzitete.

Akcioni plan ZP Bijambare

Ekosistemske usluge u zaštićenim kraškim područjima (brošura)

Brošura je namijenjena svim interesnim stranama koje odgovorno razmišljaju o budućnosti osjetljivih i jedinstvenih kraških područja. Brošura je korisna profesionalcima i svim pojedincima koji nastoje pronaći realnu alternativu za očuvanje prirodnih dobara i istovremeno unaprijediti život u regiji kroz svoje djelovanje.

Ekosistemske usluge

Zajednička strategija za zaštitu i održivu upotrebu ekosistemskih usluga u kraškim eko-regijama

Svrha ove strategije jeste da pruži savjete za zaštitu i unaprjeđenje ekosistemskih usluga u kraškim regijama u domenu i van domena zaštićenih područja, zatim savjete za pokretanje novih lokalnih pro-biodiverzitetskih poslova, kao i savjete za osnaživanje prilika za umrežavanje. Dokument može biti od interesa lokalnim zajednicama, javnim institucijama, nevladinim organizacijama, univerzitetima.

Zajednička strategija (eng.)

Biodiverzitet – to je tvoj posao: ekonomski razvoj u zaštićenim područjima uz podršku prirode

Cilj ove brošure je da se predstave mogućnosti za zaštitu prirode uz istovremeno jačanje lokalnog ekonomskog razvoja. Pro-biodiverzitetsko poslovanje podrazumijeva osnivanje kompanija koje ostvaruju ekonomsku dobit istovremeno doprinoseći očuvanju okoliša i biodiverziteta. Ovo je posebno važno jer pojedinci, zajednica, i u konačnici, kompanije ostvaruju korist upravo kroz upotrebu prirodnih resursa i ekosistemskih usluga.

Biodiverzitet - to je tvoj posao

Vodič za razvoj pro-biodiverzitetskih poslova

Vodič u fokus stavlja prilike za kombinovanje zaštite prirode i lokalnog ekonomskog razvoja, uspostavljanjem pro-biodiverzitetskih poslova, posebno u zaštićenim prirodnim područjima.

Stoga, vodič osigurava pregled važnih koraka u procesu razvoja biznisa i istražuje vrste biznisa koji osiguravaju prilike za razvoj pro-biodiverzitetskih poslova.

Vodič - pro-biodiverzitetski poslovi (eng.)

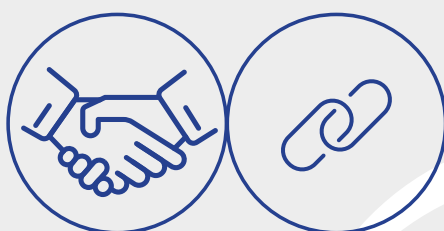

Partner u BiH:

EKONOMSKI FAKULTET UNIVERZITETA U SARAJEVU,

STRUČNA SLUŽBA ZA RAZVOJ I MEĐUNARODNE
PROJEKTE ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

Pridruženi partner:

FONDACIJA KULTURNO NASLIJEĐE BEZ GRANICA

Ključne riječi:

TURIZAM, NASLIJEĐE, KULTURA, PRVI SVJETSKI RAT,
MULTIKULTURALNOST, MLADI

Web stranica:

<http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/networld>

NETWORLD

Umrežavanje podunavskih zemalja u očuvanju multikulturalnog naslijeđa Prvog svjetskog rata

O projektu

Cilj NETWORLD projekta bio je osigurati održivu upotrebu kulturnog naslijeđa Prvog svjetskog rata. U okviru projekta realizovane su aktivnosti usmjerene prema jačanju zajedničkih i integrisanih pristupa očuvanju i upravljanju kulturnim naslijeđem Prvog svjetskog rata i resursima dunavske regije, koje predstavljaju osnovu održivog razvoja i rasta a u svrhu povećanja mobilnosti, unaprjeđenja održivosti te zajedničkog sjećanja i kulturnog turizma. U projektu NETWORLD primijenjen je sistemski pristup upravljanju kulturnim naslijeđem Prvog svjetskog rata putem identifikacije postojećih nedostataka, odnosno potreba za promjenama u upravljanju ratnom baštinom, čime bi se dodatno unaprijedile pretpostavke za uspostavljanje veza između identificiranih ciljnih grupa koje dolaze iz različitih kulturoloških sredina.

Četrnaest projektnih partnera i jedanaest pridruženih partnera iz 12 zemalja učestvovalo je u realizaciji projekta. Implementiran je u periodu od 1. januara 2017. do 30. juna 2019, a vodeći partner bio je **Posoški razvojni centar** iz Slovenije.

DTP baza podataka

Zajednička baza podataka iz I svjetskog rata temelji se na obavljenim intervjuima s istoričarima, predstavnicima instituta za zaštitu i istraživanje baštine, kao i organizacijama koje se bave kulturnim menadžmentom. Kroz obavljene intervjue prikupljene su potrebne informacije od pojedinaca i institucija koje se bave istorijom (muzeji, javne ustanove, škole).

Razvijena baza podataka NETWORLD sadrži informacije, fakte i fotografije kulturne baštine Prvog svjetskog rata u Podunavlju koje mogu biti vrlo korisne, posebno mladima i drugima koji su zainteresirani za istoriju i turizam, kako bi se podigla njihova svijest o važnosti kulturne i istorijske baštine iz I. svjetskog rata.

DTP Baza podataka

DTP Strategija

Strategija ima za cilj zaštitu prirodnog okruženja istorijskih lokaliteta 1. svjetskog rata, koji će se moći istražiti u turističke svrhe, educirati posjetitelje, prezentirati mjesta kako bi razumjeli, poštovali i brinuli se o istorijskom nasljeđu Prvog svjetskog rata, održavali i čuvali lokalitete baštine 1. svjetskog rata, spriječili nepotrebni ljudski upliv na lokalitete i njegove artefakte, kako bi se sačuvao njihov istorijski značaj.

Strategija je razvijena na temelju analize i istraživanja baze podataka stvorene za projekt, a u Bosni i Hercegovini odnosi se posebno na šire gradsko područje Doboja, Tešnja, Maglaja, Žepča, Zenice i Sarajeva, s ciljem stvaranja boljih uslova za očuvanje, zaštitu i promociju baštine Prvog svjetskog rata i razvoj različitih srodnih kulturnih sadržaja.

Dokument je moguće dobiti na upit od projektnog partnera, Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu.

ICT usluge

NETWORLD aplikacija (ww1sites.app) zasniava se na skupovima informacija prikupljenih u Networld bazi podataka. Aplikacija NETWORLD predstavlja poveznicu na mjesta svjetske baštine, istovremeno omogućavajući kvalitetnu turističku promociju.

Web stranica kombinuje mjesta baštine sa drugim turističkim atrakcijama u srednjoj Bosni i Hercegovini. Upotreba ove web stranice povezuje istorijsku baštinu s turističkim izvorima kao što su muzeji, prirodna i arheološka nalazišta u blizini baštine 1. svjetskog rata kako bi se poboljšao pristup posjetilaca mjestima i učinio ih privlačnijim mladima.

Svrha Web stranice je podržati proces učenja među mladima, podići svijest o nasljeđu 1. svjetskog rata u BiH i promovirati ovu baštinu (<https://ww1sites.app/about>). Predstavljanje kulturne baštine u BiH, pored podizanja svijesti, predstavlja i način jačanja opšte kulture vezane za Prvi svjetski rat i njegovo nasljeđe.

DRIDANUBE Rizik od suša u dunavskoj regiji

O projektu

Glavni cilj DriDanube projekta bio je povećanje kapaciteta upravljanja rizikom od suša u dunavskoj regiji, kroz podršku svim zainteresovanim stranama koje su uključene u upravljanje sušom da postanu efikasnije tokom reagovanja na sušu u vanrednim situacijama, kao i da se bolje pripreme za pojavu naredne suše. Glavni rezultati DriDanube projekta su poboljšanje hitne reakcije na sušu i bolja saradnja među operativnim službama i organima odlučivanja u podunavskoj regiji, na nivou država, kao i na regionalnom nivou.

Projekat je implementiralo 15 finansirajućih partnera i 8 pridruženih strateških partnera iz 10 zemalja. Vodeći partner bila je **Agencija za okoliš Republike Slovenije**. Period implementacije projekta bio je od 01. januara 2017. do 30. septembra 2019.

Suša - od poznavanja rizika do akcije (kratki film)

Strategija za upravljanje sušom

Strategija je dokument koji predlaže novi okvir za unaprjeđenje upravljanja sušama u regiji Dunava. Ključni dio Strategije predstavlja optimalni model upravljanja sušom, tj. koncept za sveobuhvatno rješavanje pitanja upravljanja sušom. Glavni cilj Strategije je izgradnja kapaciteta za prevazilaženje čestih problema i nedostataka usuočavanju sa sušama, te prelazak sa reaktivnog na proaktivni pristup upravljanju sušom.

Partner u BiH:

REPUBLIČKI HIDROMETEOROLOŠKI ZAVOD
REPUBLIKE SRPSKE

Ključne riječi:

SUŠE, HITNE REAKCIJE,
VANREDNE SITUACIJE

Web stranica:

<http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/dridanube>

Priručnik za trening o procjeni rizika od suše

Jedan od ciljeva projekta DriDanube bio je i procjena rizika od suše, za koji ne postoji opšteprihvaćen postupak. Zbog toga je bilo potrebno pregledati i pripremiti metodologiju koja se može primijeniti za procjenu rizika od suše. Metodologija promovira isti pristup procjeni rizika od suše kako je opisan u Smjernicama Europske komisije za procjenu i mapiranje rizika za upravljanje katastrofama.

[Poveznica na dokumente](#)

Platforma za nadzor suše (*Drought Watch*)

DriDanube partneri razvili su inovativan i interaktivan alat pod nazivom **Drought Watch** koji omogućava preciznije i efikasnije praćenje suša, kao i rano upozoravanje za čitavu dunavsku regiju. Ovaj alat omogućava uvid u različite stadijume suše i može biti od pomoći u poboljšavanju svakodnevnog rada širokog spektra krajnjih korisnika, u svim fazama suše. **Drought Watch** može biti od velike koristi ne samo za stručnjake za sušu, meteorologe, ili poljoprivrednike, već i za donosiocce odluka za nadgledanje i otkrivanje suša u prekograničnim područjima, kako bi mogli donijeti odgovarajuće odluke o primjeni mjera ublažavanja suše. Da bi se izbjegli veći gubici i utjecaji suše, pravovremeni i proaktivni koraci koji se mogu poduzeti na osnovu podataka s portala Drought Watch su od presudnog značaja.

Drought Watch uključuje skup podataka o promatranju Zemlje iz niza operativnih satelita za daljinsko osmatranje, podatke meteoroloških stanica i izvještaje o utjecaju suše, kao i informacije o suši dostupne široj javnosti putem web stranice. Na web stranici projekta može se pronaći i priručnik za trening o korištenju onlajn interaktivnih alata.

[Platforma za nadzor suše](#)

PRIORITET 3

**BOLJE POVEZANA I ENERGETSKI ODGOVORNA
DUNAVSKA REGIJA**

SPECIFIČNI CILJEVI

- Podrška ekološkim i bezbjednim sistemima transporta i ujednačenoj pristupačnosti urbanih i ruralnih područja
- Poboljšana energetska sigurnost i energetska efikasnost

PRIORITET 3

BOLJE POVEZANA I ENERGETSKI ODGOVORNA
DUNAVSKA REGIJA

➤ CHESTNUT Izrada sveobuhvatnih strateških planova za održivi gradski saobraćaj

O projektu

Plan održive urbane mobilnosti

Transnacionalna strategija bazirana na
scenarijima mobilnosti

Studija izvodljivosti za multimodalni prevoz
u funkcionalnom urbanom području Grada
Banja Luke

➤ DARLINGe Dunavska regija - vodeća u geotermalnoj energiji

O projektu

Zbirni izvještaj o evaluaciji studija slučaja

Regulatorni okvir u zemljama učesnicama u
projektu DARLINGe

Informaciona platforma dunavske regije
(DRGIP)

Transnacionalna strategija geotermalne
energije dunavske regije

➤ 3SMART Pametna zgrada, pametna mreža, pametan grad

O projektu

Realizacija projekta 3smart na lokaciji poslovne
zgrade EPHZHB u Tomislavgradu

Analiza tehnološkog i regulatornog okvira

Strategija uticaja na regulatorni okvir

CHESTNUT

Izrada sveobuhvatnih strateških planova za održivi gradski saobraćaj

O projektu

Podunavske zemlje suočavaju se s velikim unutrašnjim problemima koji utiču na gradove i njihovu okolinu, zbog intenzivnih dnevnih putovanja kao i kratkih gradskih putovanja automobilom. Kombinacija ovih različitih aspekata dovodi do zagušenja, buke, zagađenja vazduha, emisije CO2 u atmosferu, kao i saobraćajnih nesreća (koje su češće na gradskim saobraćajnicama). CHESTNUT projekat bio je usmjeren ka razvoju bolje povezanog i interoperabilnog, ekološki prihvatljivog sistema transporta i sigurnosti u funkcionalnim urbanim područjima (FUA) dunavske regije.

Projekat je posebno težište stavio na povećanje kapaciteta regionalnih i lokalnih vlasti u održivom planiranju intermodalne mobilnosti na nadkomunalnom nivou (FUA), kao i na promociju modela urbane mobilnosti koji manje zavise o automobilskom prevozu. Implementiralo ga je 13 finansirajućih i 2 pridružena partnera iz 9 zemalja, od početka decembra 2016. do kraja maja 2019. Vodeći partner bila je **Opština Velenje** iz Slovenije.

Plan održive urbane mobilnosti

Plan održive urbane mobilnosti (eng. Sustainable Urban Mobility Plan - SUMP) za grad Banja Luku koncipiran je u skladu sa prostornim, ekonomskim, društvenim karakteristikama i mogućim izvorima finansiranja. Prva faza projekta bila je usmjerena na prikupljanje i objedinjavanje opštih saobraćajnih podataka, i analizu postojećeg stanja. Na osnovu rezultata istraživanja, definisani su sveobuhvatni ciljevi SUMP-a i u skladu sa njima prioriteta djelovanja, te su definisane relevantne mjere/akcije. Akteri kojima je dokument od interesa: jedinice lokalne samouprave, relevantna ministarstva i institucije. Dostupan je na upit (kontakt: LIR evolucija).

Partner u BiH:
LIR EVOLUCIJA

Ključne riječi:
SAOBRAĆAJ, EKOLOŠKI TRANSPORT,
URBANI TRANSPORT, FUNKCIONALNA
URBANA PODRUČJA (FUA)

Web stranica:
<http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/chestnut>

Transnacionalna strategija bazirana na scenarijima mobilnosti

Transnacionalna strategija je polazna tačka razvoja u oblasti mobilnosti u funkcionalnim urbanim područjima u zemaljama učesnicama projekta, a na osnovu analiziranog trenutnog stanja. Obuhvata seriju relevantnih pitanja i tema od značaja za oblast urbane mobilnosti, utvrđeni su zajednički problemi i izazovi, te definisani scenariji za svaku lokalnu zajednicu koja je učestvovala u projektu. Na kraju dokumenta predstavljeni su i sveobuhvatni ciljevi partnera. Strategija može biti od značaja za jedinice lokalne samouprave i resorna ministarstva zainteresovane za razvoj mobilnosti u funkcionalnim urbanim područjima.

[Transnacionalna strategija \(eng.\)](#)

Studija izvodljivosti za multimodalni prevoz u funkcionalnom urbanom području Grada Banja Luke

Multimodalni transportni sistemi zahtjevaju nove organizacione, operativne i finansijske dogovore između svih uključenih zainteresovanih strana Grada Banja Luka, čija je odgovornost obezbjeđivanje usluge javnog prevoza, privatnih prevoznika kuća, pružaoce drugih usluga (kao što su npr. internet provajderi, softverske kuće, itd.), te krajnjih korisnika, putnika. Uočava se da jedan od najvećih potencijala u budućem razvoju održivog saobraćajnog sistema može biti unaprjeđenje u oblasti biciklističkog saobraćaja te je i Planom održive urbane mobilnosti Grada Banja Luka predviđeno više mjera koje bi trebalo da dovedu do uspostavljanja funkcionalnog sistema prevoza u gradu, zasnovanog na biciklističkom saobraćaju, sa jedne strane, i javnom gradskom prevozu, sa druge.

Studija je dostupna na upit i, kao model, može biti od interesa za jedinice lokalne samouprave, resorna ministarstva i institucije.

Partner u BiH:

FEDERALNI ZAVOD ZA GEOLOGIJU (FZZG),

REPUBLIČKI ZAVOD ZA GEOLOŠKA ISTRAŽIVANJA
(GSRS)

Ključne riječi:

PANONSKI BASEN, TERMALNE I TERMOMINERALNE
VODE, GEOTERMALNA ENERGIJA, GEOTERMALNI
REZERVOARI, UNCF KLASIFIKACIJA

Web stranica:

<http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/darlinge>

DARLINGe Dunavska regija - vodeća u geotermalnoj energiji

O projektu

17 partnera (istraživačke institucije, fakulteti, predstavnici industrijskog sektora, regionalne agencije za energetiku i razvoj, ministarstva i opštine), uz pomoć 7 pridruženih strateških partnera iz šest zemalja, udružili su snage u radu na poboljšanju energetske sigurnosti i učinkovitosti u podunavskoj regiji, putem unaprjeđenja održivog korištenja postojećih ali još uvijek uglavnom neiskorištenih dubokih geotermalnih resursa u sektoru grijanja. Specifični ciljevi projekta bili su usmjereni na jačanje institucionalnih kapaciteta i saradnje ključnih aktera, povećanje udjela energetske efikasnosti i razvoj upotrebljivih alata za održivo upravljanje dubokim geotermalnim resursima.

Vodeći partner bio je **Mađarski geološki i geofizički institut**, a period implementacije projekta bio je od januara 2017. do septembra 2019.

Zbirni izvještaj o evaluaciji studija slučaja

Predstavlja izvještaj o identifikovanim primjerima dobrih i loših praksi korištenja geotermalne energije u projektnom području. U svakoj zemlji učesnici u projektu identifikovana su 2-3 slučaja dobre prakse korištenja geotermalne energije, kao i loše prakse, koja u budućnosti može biti pretvorena u dobru. Za Bosnu i Hercegovinu obrađeno je 5 lokacija (Domaljevac, Slatina, Kamuž, Gračanica i Gradačac). Za svaku izdvojenu lokaciju opisan je tip akvifera, vrsta korištenja termalne vode, prednosti i nedostaci postojećeg korištenja i dr.

Zbirni izvještaj (eng.)

Regulatorni okvir u zemljama učesnicama u projektu DARLINGe

Izveštaj pruža uvid u pravne okvire koji regulišu istraživanje, eksploataciju i proizvodnju energije iz geotermalnih resursa u zemljama učesnicama projekta DARLINGe. Glavni cilj je ovim izvještajem identifikovati poveznice i različitosti u propisima o geotermalnoj energiji, te ih sagledati u skladu s okolišem, zdravljem stanovništva i održivim razvojem, a sve u cilju razmjene iskustava i prepoznavanja najboljih rješenja od strane donosioca odluka i ugrađivanja u zakonodavstvo zemalja u dunavskoj regiji.

U Aneksima ovog izvještaja dat je tabelarni pregled važnijih odredbi iz pravnog okvira šest zemalja, a koje se odnose na istraživanje, eksploataciju i korištenje geotermalne energije. Aneksi su dostupni na portalu DRGIP (<https://www.darlinge.eu/#/legislationgeothermal>). Ovi Aneksi mogu biti veoma korisni za potencijalne investitore, kao vodiči kroz pravne procedure koje ih očekuju, počev od ideje za istraživanje do početka rada geotermalnog sistema u proizvodnji električne i/ili toplotne energije.

Informaciona platforma dunavske regije (DRGIP)

Ovaj portal, kao ključni rezultat projekta DARLINGe, napravljen je sa ciljem isporuke podataka - kao informacioni servis o dubokim geotermalnim rezervoarima, koji su još uvijek u velikoj mjeri neiskorišteni, a koji se nalaze u južnom dijelu Panonskog basena, uključujući područja Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Mađarske, Rumunije, Srbije i Slovenije. DRGIP ima dva glavna dijela: (1) preglednik web-karata na kojem su vizualizirani svi prostorni podaci, koji su rezultat DARLINGe projekta i (2) tematski moduli u kojima se mogu pronaći detaljnije informacije o odabranim temama.

Na portalu su dostupni sljedeći tematski moduli: Modul za razmjenu znanja (Knowledge sharing module); Pojmovnik (Glossary); Modul legislativa (Legislation module); Benčmarking (Benchmarking) – alat za procjenu jakih i slabih strana sadašnjeg upravljanja termalnim vodama i praksama korištenja; Alat stablo odluka (Decision tree tool) – vodič - kako razvijati geotermalne projekte, od ideje do početka korištenja sistema; i Alat za smanjenje geoloških rizika (Risk mitigation tool) - web aplikacija koja pruža smjernice za smanjenje geoloških rizika, u različitim okolnostima.

Web portal je na engleskom jeziku. Namijenjen je svim akterima u geotermalnom sektoru, a naročito potencijalnim investitorima. Na njemu se takođe nalaze važni projektni proizvodi, kao što su Izvještaj o identifikaciji i karakterizaciji potencijalnih geotermalnih rezervoara projektnog područja, Sumarni izvještaj o sadašnjem korištenju termalnih voda, itd.

Geotermalna informativna platforma Dunavske regije (DRGIP)

Transnacionalna strategija geotermalne energije dunavske regije

Zajednička transnacionalna strategija za razumijevanje geotermalnog grijanja i hlađenja u dunavskoj regiji jedan je od glavnih rezultata DARLINGe projekta i smatra se važnim korakom prema transformaciji regije u privredu sa niskim udjelom ugljika. Međutim, važno je naglasiti da ova Strategija ne odražava službeno mišljenje organa vlasti, ministarstava partnerskih zemalja, već se smatra dokumentom podrške koji je sačinio projektni konzorcij kako bi se postigao glavni cilj projekta.

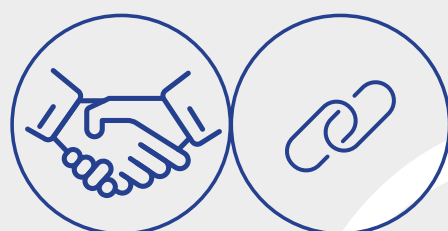
Transnacionalna strategija (eng.)

Partner u BiH:

JP ELEKTROPRIVREDA HRVATSKE
ZAJEDNICE HERCEG BOSNE,

FAKULTET STROJARSTVA I RAČUNARSTVA,
SVEUČILIŠTE U MOSTARU

Pridruženi partner:

REGULATORNA KOMISIJA ZA ENERGIJU U
FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Ključne riječi:

UPRAVLJANJE ENERGIJOM, SISTEMI ZA UPRAVLJANJE
ENERGIJOM (EMS), 3SMART, PAMETNE ZGRADE,
PAMETNA MREŽA, PAMETNI GRAD

Web stranica:

<http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/3smart>

3SMART

Pametna zgrada, pametna mreža, pametan grad

O projektu

Glavni cilj 3Smart projekta bio je omogućavanje tehnološkog i regulatornog uređenja za međudjelovanje upravljanja energijom u zgradama, distribucijskim mrežama i glavnim gradskim infrastrukturnim objektima u dunavskoj regiji. Glavne ciljne grupe projekta bili su regulatorne energetske agencije/ministarstva (nadogradnja regulatornog okvira), operatori distribucijskog sistema i opskrbljivači (unaprjeđivanje učinkovitosti elektroenergetske mreže), lokalne vlasti, institucije za istraživanje i razvoj.

Projekat je implementiran od 1. januara 2017. do 31. decembra 2019, u sedam programskih zemalja. Implementiralo ga je 13 finansirajućih i 5 pridruženih partnera, a vodeći partner bio je **Fakultet elektrotehnike i računarstva** iz Zagreba.

Realizacija projekta 3smart na lokaciji poslovne zgrade EPHZHB u Tomislavgradu

3Smart EMS platforma ugrađena je na pet pilot lokacija u 5 zemalja dunavske regije, a u Bosni i Hercegovini na poslovnoj zgradi EPHZHB, u Tomislavgradu. Dokument je stručni rad (autor: M. Međugorac) koji daje pregled ključnih aktivnosti obavljenih pri realizaciji pilota u BiH.

Glavne ciljne skupine: regulatorne energetske agencije/ministarstva (nadogradnja regulatornog okvira), operatori distribucijskog sustava i opskrbljivači (unaprjeđivanje učinkovitosti elektroenergetske mreže), lokalne vlasti, institucije za istraživanje i razvoj.

Dokument je moguće dobiti na upit od projektnog partnera, JP Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne.

Analiza tehnološkog i regulatornog okvira

U okviru 3Smart projekta izrađeni su dokumenti koji opisuju trenutno stanje u korištenju najnovijih tehnologija i regulatornog okvira.

Analiza najnovijih tehnologija i identifikacija mogućih zapreka kod sistema upravljanja energijom u zgradama i distribucijskim mrežama - dokument je koji obuhvata analize koje se tiču obnovljivih izvora energije, operatora sistema, korisnika električne energije koji su i potrošači i proizvođači, te aktivnih distribucijskih mreža i pametnih operatora distribucijskog sustava. Sa stajališta zgrada su urađene analize opreme u zgradama, tipova sistema upravljanja energijom u zgradama, arhitektura IT sistema za upravljanje energijom, te proizvoda na tržištu sistema upravljanja energijom u zgradama.

Analiza najnovijeg regulatornog okvira i identifikacija mogućih zapreka odnosi se na organizaciju tržišta električne energije, bilateralne ugovore o razmjeni električne energije, prekograničnu trgovinu, obnovljive izvore energije, organizaciju balansnog tržišta električne energije, operatore sistema, prosumere (proizvođači-potrošači), aktivne distribucijske mreže i pametne ODS-ove, upravljanje energijom zgrade.

Dokumenti su dostupni na engleskom jeziku

Strategija uticaja na regulatorni okvir

Dokument sadrži utvrđene barijere regulatornog okvira i prijedloge za prevladavanje tih barijera, uz odgovarajući akcioni plan za usvajanje integrisanog sistema upravljanja energijom u realnom vremenu u dunavskoj regiji, uključujući odgovor na potražnju. Prvi dio dokumenta predstavlja uvod o odgovoru na potražnju i zahtjevima usluge fleksibilnosti. Drugi dio odnosi se na prepoznate prepreke za usluge fleksibilnosti u svakoj zemlji dunavske regije. Dokument obuhvata i Akcioni plan koji sadrži zaključke i preporuke za različite zemlje podunavske regije.

Strategija uticaja na regulatorni okvir (eng.)

PRIORITET 4

DOBRA UPRAVA
U DUNAVSKOJ REGIJI

SPECIFIČNI CILJEVI

- Poboljšani institucionalni kapaciteti za bavljenje važnim društvenim problemima
- Podrška upravljanju implementacijom Strategije EU za dunavsku regiju (EUSDR)

PRIORITET 4

DOBRA UPRAVA
U DUNAVSKOJ REGIJI

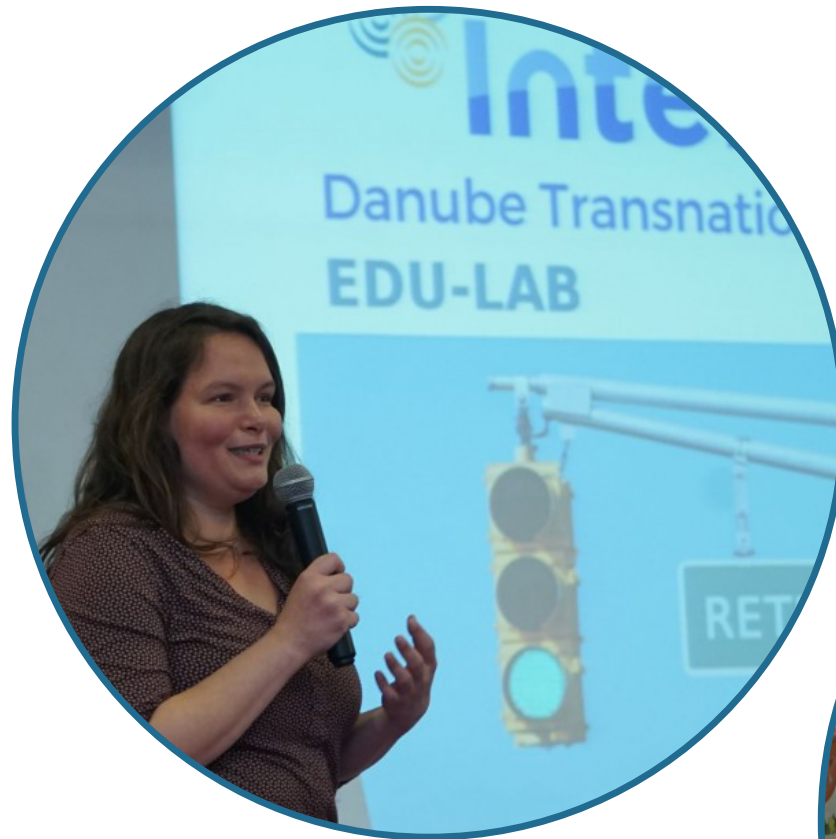
➤ EDULAB Novi model upravljanja za relevantnost visokog obrazovanja na tržištu rada u dunavskoj regiji

O projektu

Istraživanje: Veza između poslovnog sektora, visokog obrazovanja i tržišta rada u Hercegovačko-neretvanskom kantonu

E- kursevi

Novi model upravljanja

➤ LEARNING BY DOING Usmjerena izgradnja kapaciteta partnerstava za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (VET)

O projektu

Vodič za efikasnije učenje zasnovano na radu u dunavskoj regiji

➤ ATTRACTIVE DANUBE Poboljšanje kapaciteta za unaprjeđenje teritorijalne atraktivnosti dunavske regije

O projektu

Atlas teritorijalne atraktivnosti dunavske regije
Platforme za praćenje teritorijalne atraktivnosti

Partner u BiH:

MAŠINSKI FAKULTET, SARAJEVO

STRUČNA SLUŽBA ZA RAZVOJ I MEĐUNARODNE
PROJEKTE ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

UDRUŽENJE ZA PODUZETNIŠTVO I POSAO LINK

JU RAZVOJNA AGENCIJA UNSKO-SANSKOG KANTONA,
BIHAĆ

Ključne riječi:

VISOKO OBRAZOVANJE, TRŽIŠTE RADA,
DUALNI SISTEM OBRAZOVANJA

Web stranica:

<http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/edu-lab>

EDULAB

Novi model upravljanja za relevantnost visokog obrazovanja na tržištu rada u dunavskoj regiji

O projektu

Odlazak obrazovanih kadrova, tzv. odliv mozgova, jedan je od ključnih izazova u dunavskoj regiji. Projekat EDU-LAB imao je za cilj jačanje institucionalnih kapaciteta radi povećanja relevantnosti visokog obrazovanja, kako bi se zadržalo više mladih talentovanih osoba koje studiraju i rade u dunavskoj regiji. Projekat se fokusirao na usklađivanje obuke i potražnje na tržištu rada, a kao polazišta za promjenu fokus je bio stavljen na institucionalnu saradnju i izgradnju kapaciteta.

U projekat je bilo uključeno 22 partnera i 7 pridruženih partnera sa područja 10 zemalja. Implementiran je u periodu od 1. januara 2017. do 30. juna 2019, a vodeći partner bila je **Evropska fondacija za obrazovanje** iz Njemačke.

Novi model upravljanja

Razvoj novog modela upravljanja nastao je u saradnji kreatora politika - ministarstava obrazovanja i opština, visokoškolskih ustanova, kao i organizacija poslodavaca - privrednih komora, iz 10 zemalja dunavske regije. Kao rezultat, novi model upravljanja nudi mapu puta provedbe za svakog ključnog aktera u ovoj oblasti u podunavskoj makroregiji.

Razvijen u okviru transnacionalne i međusektorske saradnje, Novi model upravljanja je po svojim ciljevima regionalnog karaktera, dok je istovremeno prilagođen specifičnim okvirima u svakoj od zemalja.

Novi dunavski model upravljanja (eng.)

E- kursevi

E-kursevi razvijeni su kroz četiri modula, na engleskom jeziku:

- Podsticanje razvoja zakonodavstva u oblasti visokog obrazovanja;
- Podsticaj stvaranju profesionalnije usmjerenih programa učenja;
- Jačanje stručnog usavršavanja (obučavanje trenera) u preduzećima;
- Jačanje regionalnog ekonomskog razvoja.

Kursevi se mogu koristiti besplatno, uz prethodnu registraciju na platformi

Istraživanje: Veza između poslovnog sektora, visokog obrazovanja i tržišta rada u Hercegovačko-neretvanskom kantonu

Udruženje LiNK je provelo istraživanje među studentima univerziteta u Hercegovačko-neretvanskom kantonu: Univerzitetu „Džemal Bijedić“ u Mostaru i Sveučilištu u Mostaru. Cilj istraživanja bio je utvrditi postoji li veza između poslovnog sektora i visokog obrazovanja i u kojoj je mjeri razvijena. Također, drugi cilj istraživanja bio je utvrditi je li prihvatljivo i poželjno organizirati stručni studij kao oblik povezanosti poslovnog sektora i visokog obrazovanja.

Rezultati istraživanja pokazali su da je reforma obrazovnog sistema, između ostalog, ključna za zadržavanje mladih ljudi u zemlji, a trebala bi uključiti uvođenje praktičnog učenja i stvaranje studija profesionalnog obrazovanja, a na samom kraju i stvaranje dualnih obrazovnih studija, dugoročnu saradnju privatnog i obrazovnog sektora i uključivanje poslodavaca u kreiranje nastavnih planova i programa kako bi se studenti mogli obrazovati u skladu sa zahtjevima pojedinih zanimanja i specijalizirati za rad u određenoj oblasti.

Istraživanje može biti od interesa javnim institucijama, nadležnim ministarstvima, visokoobrazovnim institucijama, nevladinim organizacijama, organizacijama koje podupiru preduzetništvo, poslovnom sektoru, studentima.

Izveštaj se može dobiti na upit od projektnih partnera.

Partner u BiH:

PRIVREDNA KOMORA KANTONA SARAJEVO

MINISTARSTVO ZA OBRAZOVANJE, NAUKU I MLADE
KANTONA SARAJEVO

Ključne riječi:

STRU KOVNO OBRAZOVANJE, TRŽIŠTE RADA,
UČENJE KROZ RAD

Web stranica:

<http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/learning-by-doing>

LEARNING BY DOING

Usmjerena izgradnja kapaciteta partnerstava za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (VET)

O projektu

Projekat Learning by doing težio je poboljšanju kapaciteta svih relevantnih učesnika u sistemu stručnog obrazovanja i osposobljavanja (VET) - kroz jačanje regionalnih, nacionalnih i transnacionalnih partnerstava. Cilj projekta bio je da se podrži prelazak sa postojećih VET sistema prema strukovnom obrazovanju koje odgovara potrebama tržišta u dunavskoj regiji.

U projektu je učestvovalo 16 partnerskih organizacija/institucija, kao i 9 pridruženih strateških partnera, iz 14 zemalja. Implementiran je u periodu od 1. januara 2017. do 30. juna 2019. godine, a vodeći partner bila je **Privredna i industrijska komora** iz Budimpešte.

Vodič za efikasnije učenje zasnovano na radu u dunavskoj regiji

Vodič za efikasnije učenje zasnovano na radu bazira se na iskustvima partnera stečenim kroz aktivnosti izgradnje kapaciteta. Vodič sadrži primjere efikasnih aktivnosti koje se mogu primijeniti u prevazilaženju specifičnih problema – kako u pogledu institucionalnih, saradničkih, kulturnih izazova, tako i načina razmišljanja, koji mogu predstavljati ometajući faktor u prelasku ka sistemu stručnog obrazovanja i osposobljavanja zasnovanom na radu, a koji se više temelji na potražnji i praksi.

Vodič za efikasnije učenje zasnovano na radu (eng.)

Danube Transnational Programme
ATTRACTIVE DANUBE

ATTRACTIVE DANUBE

Poboljšanje kapaciteta za unaprjeđenje teritorijalne atraktivnosti dunavske regije

O projektu

Svaka teritorija ima skup specifičnog kapitala i imovine koji je mogu učiniti konkurentnom u odnosu na druge teritorije. Kroz dobro upravljanje, javne politike mogu stvoriti uslove za maksimiziranje potencijala teritorijalnih dobara i gradova za razvoj, povećavajući na taj način privlačnost teritorija za svoje stanovnike, posjetioce i poslovnu zajednicu. Glavni cilj projekta bio je usmjeren ka jačanju kapaciteta za upravljanja regijama na svim nivoima javne uprave, uključujući transnacionalne i specijalističke kapacitete u oblasti planiranja teritorijalnog razvoja.

Projekat je implementiran u periodu od 1. januara 2017. do 30. juna 2019. godine, u partnerstvu 12 institucija, te uz učešće 7 pridruženih strateških partnera, iz 13 zemalja. Vodeći partner u projektu bio je **Geodetski institut Slovenije**.

Atlas teritorijalne atraktivnosti dunavske regije

Teritorijalna atraktivnost definiše se kao sposobnost određenih teritorija da privuku i zadrže ciljne grupe (turiste, stanovnike, migrante i kompanije / investicije), zahvaljujući već postojećim ili razvijenim prednostima (ekološkim, ekonomskim, ljudskim, socio-kulturnim i institucionalnim). Atlas teritorijalne atraktivnosti dunavske regije predstavlja zemlje i regije u dunavskoj regiji putem niza pokazatelja teritorijalne atraktivnosti. Atlas nastoji da izloži ne samo trenutni status, već i potencijale dunavske regije u oblastima zaštite životne sredine, ljudskih, ekonomskih, socio-kulturnih i institucionalnih poslova.

Atlas teritorijalne atraktivnosti (eng.)

Partner u BiH:
FEDERALNO MINISTARSTVO PROSTORNOG
UREĐENJA

Ključne riječi:
KONKURENTNOST, PARTICIPATORNO PLANIRANJE,
UPRAVLJANJE, ATRAKTIVNOST

Web stranica:
[HTTP://WWW.INTERREG-DANUBE.EU/APPROVED-PROJECTS/
ATTRACTIVE-DANUBE](http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/ATTRACTIVE-DANUBE)

Platforme za praćenje teritorijalne atraktivnosti

Kroz projekat su razvijene platforme za praćenje teritorijalne atraktivnosti (jedna zajednička, CO-TAMP i 11 TAMP platformi – po jedna za svaku od zemalja iz koje su partneri u projektu).

Platforme su razvijene kao inovativne kartografske web aplikacije, na kojima se prikazuju indikatori, kreirani od javno dostupnih podataka u zadatom vremenskom periodu (od 2008. do 2021. godine).

Pomoću ovih alata moguće je izvršiti procjenu nivoa privlačnosti država, regija ili opština, sa fokusom na različite ciljne korisnike - građane, turiste i investitore. Platforme mogu pomoći u analizi promjena obrazaca i uticaja koji odluke u oblasti javnih politika mogu imati na svakodnevni život. Platforme (zajednička-za sve države učesnice u Projektu i pojedinačne-za državu ili regiju koju predstavlja institucija partner Projekta) omogućavaju otvoren, transparentan i odgovoran instrument za podršku pri donošenju odluka u svakoj od faza procesa planiranja.

CO-TAMP

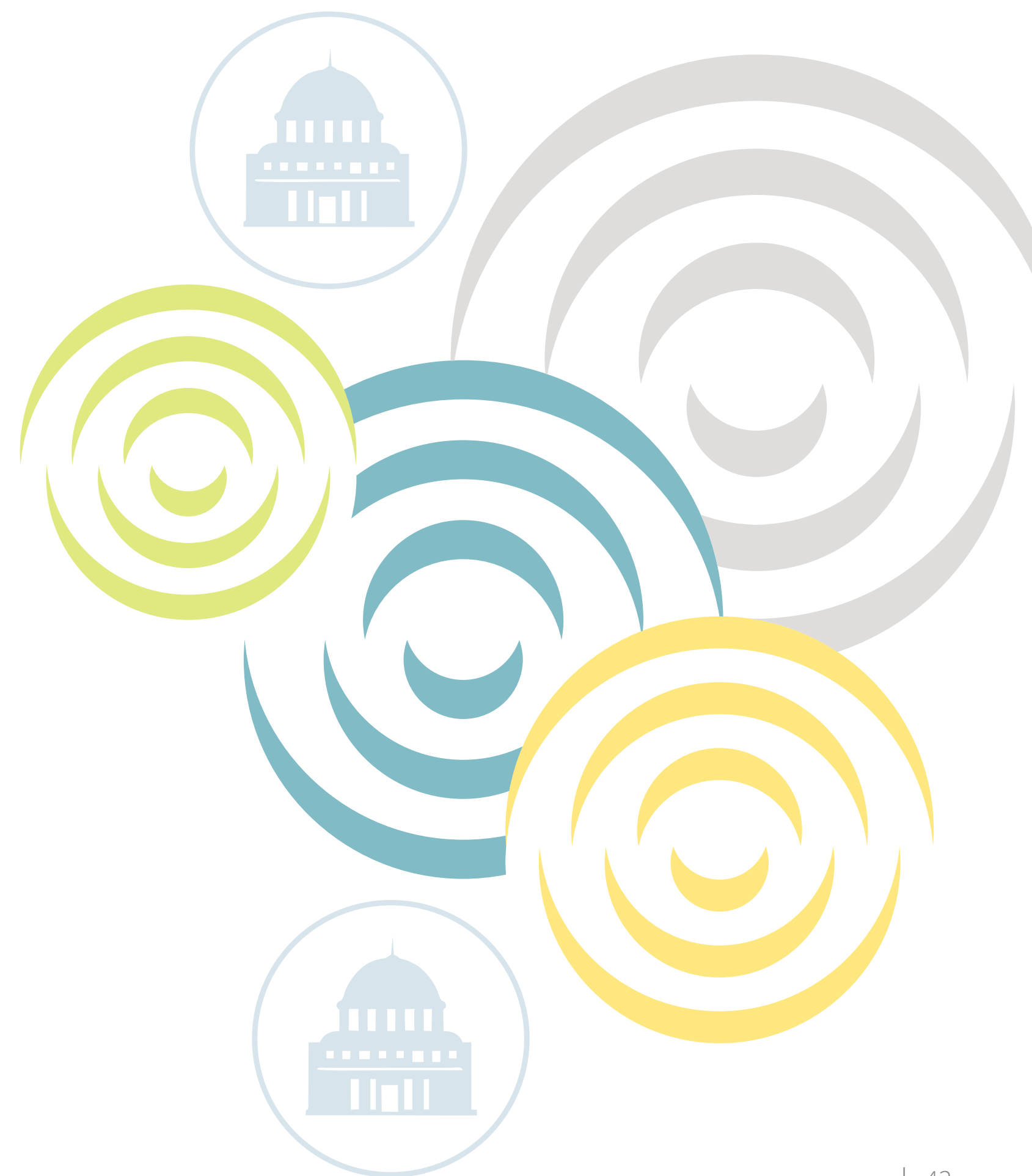

TAMP (BiH)

Kroz projekat je takođe objavljen i Priručnik za korištenje platformi, koji bi trebalo da bude od koristi za veliki broj zainteresovanih aktera, za pripremu i implementaciju procesa donošenja odluka u oblasti teritorijalnog razvoja, kao i pri rješavanju ekoloških, ekonomskih i socijalnih izazova.

Platforma za praćenje teritorijalne atraktivnosti – Priručnik (eng.)

Prilog 1:

Projekti i partneri prvog poziva za dostavljanje projektnih prijedloga u BiH – Program transnacionalne saradnje Interreg Dunav 2014-2020.

Br.	Akronim projekta	Prioritet	Vodeći korisnik	Korisnik iz BiH (partner)
1.	ACCELERATOR	Inovativno i društveno odgovorno poslovanje u dunavskoj regiji	Széchenyi Tőkealap-kezelő Zrt/Hungary	Republička agencija za razvoj malih i srednjih preduzeća (RARS)
2.	D-STIR	Inovativno i društveno odgovorno poslovanje u dunavskoj regiji	South East Regional Development Agency/ Romania	Sarajevska regionalna razvojna agencija d.o.o. (SERDA) Zavod za planiranje razvoja Kantona Sarajevo*
3.	Ecolnn Danube	Inovativno i društveno odgovorno poslovanje u dunavskoj regiji	Slovak Centre of Scientific and Technical Information/Slovakia	Područna privredna komora Banja Luka Zenička razvojna Agencija d.o.o. (ZEDA)
4.	FORESDA	Inovativno i društveno odgovorno poslovanje u dunavskoj regiji	CyberForum e.V./Germany	Agencija za ekonomski razvoj grada Prijedora (PREDA-PD) Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva RS*
5.	InnoHPC	Inovativno i društveno odgovorno poslovanje u dunavskoj regiji	Faculty of Information studies in Novo mesto/ Slovenia	Sarajevska regionalna razvojna agencija d.o.o. (SERDA)
6.	ResInfra@DR	Inovativno i društveno odgovorno poslovanje u dunavskoj regiji	Centre for Social Innovation/Austria	Ministarstvo nauke i tehnologije RS
7.	Excellence-in-ReSTI	Inovativno i društveno odgovorno poslovanje u dunavskoj regiji	Centre for Social Innovation GmbH/Austria	Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu
8.	DIGITRANS	Inovativno i društveno odgovorno poslovanje u dunavskoj regiji	MFG Innovation Agency Media and Creative Industries Baden-Württemberg/Germany	Sarajevska regionalna razvojna agencija d.o.o. (SERDA)* Centar za energiju, okoliš i resurse (CENER 21), Sarajevo
9.	ECO KARST	Okolišno i kulturno odgovorna dunavska regija	Slovenia Forest Service/Slovenia	Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja Kantona Sarajevo Kanton Sarajevo – Ministarstvo prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša*
10.	DRiDanube	Okolišno i kulturno odgovorna dunavska regija	Slovenian Environment Agency (ARSO)/Slovenia	Republički hidrometeorološki zavod Republike Srpske (RHMZ RS) Ekonomski fakultet u Sarajevu
11.	NETWORLD	Okolišno i kulturno odgovorna dunavska regija	Soca Valley Development Centre	Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte Zeničko-dobojskog kantona
12.	CHESTNUT	Bolja povezanost i energetska odgovornost dunavske regije	Municipality of Velenje/Slovenia	LIR Evolucija, Banja Luka
13.	DARLINGe	Bolja povezanost i energetska odgovornost dunavske regije	Geological and Geophysical Institute of Hungary/ Hungary	Federalni zavod za geologiju (FZZG) Republički zavod za geološka istraživanja Republike Srpske JP Elektroprivreda Hrvatske Zajednice Herceg Bosne d.d. Mostar (EPHZHB)
14.	3Smart	Bolja povezanost i energetska odgovornost dunavske regije	University of Zagreb Faculty of Electrical Engineering and Computing/Croatia	Sveučilište u Mostaru Fakultet strojarstva i računarstva Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine*
15.	Learning by Doing	Dobra uprava	Budapest Chamber of Commerce and Industry/ Hungary	Privredna komora Kantona Sarajevo Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo
16.	ATTRACTIVE DANUBE	Dobra uprava	Geodetic Institute of Slovenia/Slovenia	Federalno ministarstvo prostornog uređenja (FMPU) Mašinski fakultet Sarajevo
17.	EDU-LAB	Dobra uprava	European Foundation for Education/Germany	Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte Zeničko-dobojskog kantona Udruženje za poduzetništvo i posao LiNK, Mostar Razvojna agencija Unsko-sanskog kantona
18.	DRIM	Dobra uprava	Research Centre of the Slovenian Academy of Sciences and Arts/Slovenia	Agencija za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine*